

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลแขวงสมุทรปราการ

วันที่ ๒๔ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ความอาญา

ระหว่าง	พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการคดีศาลแขวงสมุทรปราการ	โจทก์
	นางภควาตี	โจทก์ร่วม
	นายศุภกร	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อเสรีภาพ

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เวลากลางวัน นางภควาตี ผู้เสียหายซื้อตั๋วเครื่องบินสายการบินเวียตเจ็ทแอร์ เที่ยวบินที่ VJ ๘๙๑๒ กำหนดเดินทาง วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา เดินทางจากสนามบินสุวรรณภูมิไปยังสนามบินฮานอยประเทศเวียดนาม ระหว่างผู้เสียหายเข้าไปที่פקผู้โดยสารช่องทางขึ้นเครื่องบินประตูทางออกเอฟ ๒ ของสนามบินสุวรรณภูมิ จำเลยซึ่งเป็นพนักงานของสายการบินดังกล่าวตรวจพบว่าผู้เสียหายนำกระเป๋าใบหนึ่งบรรจุสัมภาระ มีน้ำหนักเกินกว่าที่สายการบินกำหนด ผู้เสียหายขอจ่ายสัมภาระส่วนเกินโดยฝากกับเพื่อนร่วมเดินทางแต่ไม่สามารถทำได้ จึงขอฝากสัมภาระส่วนเกินไว้กับทางสนามบิน แต่จำเลยไม่ยินยอม เนื่องจากผู้เสียหายมีความจำเป็นเร่งด่วนต้องเดินทางในเที่ยวบินดังกล่าว จึงขอสละกระเป๋าและสัมภาระที่มีน้ำหนักเกินไม่นำขึ้นเครื่องและขอหนังสือเดินทางกับบัตรขึ้นเครื่องคืนเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการเดินทาง แต่จำเลยไม่คืนให้ และสั่งให้พนักงานประจำประตูทางออกขึ้นเครื่องบินดังกล่าวปิดประตูกระทั่งเครื่องบินของสายการบินนั้นออกเดินทางไป จำเลยจึงนำเอกสารมาคืนให้ผู้เสียหายอันเป็นการหน่วงเหนี่ยวหรือกระทำได้ด้วยประการใดให้ผู้เสียหายปราศจากเสรีภาพในการเดินทางออกนอกประเทศ เหตุเกิดที่ตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๐

- ๒ -

จำเลยให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณา นางภควาตีผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ศาลอนุญาต

พิเคราะห์พยานหลักฐานที่คู่ความทั้งสองฝ่ายนำสืบโดยตลอดแล้วข้อเท็จจริงฟังได้เบื้องต้นว่า ตามวันเวลาที่เกิดเหตุ โจทก์ร่วมซื้อตั๋วโดยสารเครื่องบินสายการบินเวียตเจ็ท แอร์ เที่ยวบินที่ VJ ๘๘๑๒ เพื่อเดินทางไปเมืองฮานอย ประเทศเวียดนาม เมื่อถึงจุดตรวจบัตรขึ้นเครื่องบริเวณประตูทางออกเอฟ ๒ จำเลยขอนำกระเป๋าสัมภาระของโจทก์ร่วมไปชั่งน้ำหนัก พบว่ามีน้ำหนักเกินกว่า ๗ กิโลกรัม โจทก์ร่วมไม่สามารถจัดการสัมภาระที่มีน้ำหนักเกินได้ จำเลยจึงตัดรายชื่อโจทก์ร่วมออกจากระบบคอมพิวเตอร์ โจทก์ร่วมจึงไม่ได้เดินทางไปในเที่ยวบินดังกล่าว คดีมีปัญหาวินิจฉัยว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์และโจทก์ร่วมมีตัวโจทก์ร่วมเบิกความเป็นพยานว่า เมื่อโจทก์ร่วมผ่านจุดตรวจบัตรขึ้นเครื่องแล้ว พนักงานสายการบินฉีกหางบัตรขึ้นเครื่องให้ ระหว่างเดินเข้าไป จำเลยขอตรวจกระเป๋าลากว่าน้ำหนักเกินหรือไม่ เมื่อนำไปชั่งน้ำหนักเกินประมาณ ๑.๔ กิโลกรัมจึงบอกจำเลยว่าจะให้เพื่อนชาวเวียดนามซึ่งเดินทางมาด้วยกันช่วยถือในส่วนที่น้ำหนักเกิน จำเลยไม่พูดอะไร โจทก์ร่วมเดินไปที่เก้าอี้เพื่อเปิดกระเป๋าลากเอาสัมภาระออก โดยนำกระเป๋าเป้สะพายสีดำออกจากกระเป๋าลาก แล้วเอาเสื้อแจ็กเก็ตหนังและรองเท้าบูทใส่กระเป๋าเป้ให้เพื่อนช่วยถือ จำเลยพูดห้ามเพื่อนชาวเวียดนามเป็นภาษาอังกฤษว่า ช่วยเขาถือไม่ได้ ไม่ใช่เรื่องของคุณ คุณไม่ต้องไปยุ่ง เพื่อนชาวเวียดนามตกใจ จึงวางกระเป๋าเป้ลงแล้วเดินหนีไปเมื่อถามจำเลยว่าจะให้ทำอะไร จำเลยบอกว่าให้จ่ายค่าน้ำหนักเกิน โจทก์ร่วมนำบัตรเครดิตยื่นให้ จำเลยบอกว่าไม่รับ ต้องจ่ายเป็นเงินสด โจทก์ร่วมขอฝากกระเป๋าไว้กับสายการบิน จำเลยบอกไม่รับฝาก จึงนำเอาสัญญาตามเอกสารหมายเลข ๔ ให้จำเลยดูและบอกว่าจำเป็นต้องเดินทางไปประเทศเวียดนามเพื่อทำสัญญาจริง ๆ พร้อมกับยกมือไหว้ขอร้อง แต่จำเลยเฉยไม่พูด ไม่สนใจ ขณะนั้นผู้โดยสารเหลือเพียงโจทก์ร่วมคนเดียว

- ๓ -

โจทก์ร่วมจึงขอสละกระเป๋าไม่เอาไปด้วยและขอหนังสือเดินทางกับบัตรขึ้นเครื่องคืน แต่จำเลยไม่คืนให้ กระทั่งประตูทางออกขึ้นเครื่องปิด เห็นว่า การเดินทางโดยสาร เครื่องบินไปยังสถานที่ต่างๆ ไม่ว่าจะในหรือต่างประเทศ ผู้โดยสารส่วนใหญ่มักจะมีกระเป๋า บรรจุสัมภาระต่างๆ ติดตัวไปด้วย ซึ่งการตรวจสอบกระเป๋าเดินทางของผู้โดยสารนั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญในระดับต้นๆ เพราะเป็นเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคง ในการเดินทาง ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำหนักกระเป๋าสัมภาระหรือประเภทสิ่งของ ต้องห้ามที่นำติดตัวขึ้นเครื่องบิน จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ต้องตรวจสอบและตรวจตราเป็นพิเศษโดยเริ่มนับแต่การเข้าแสดงตนของผู้โดยสารในจุดเช็คอิน ซึ่งนอกจากจะตรวจดูว่า ผู้โดยสารเดินทางด้วยตนเองหรือไม่แล้ว ยังต้องตรวจเช็คน้ำหนักสัมภาระที่นำเข้าเก็บ บรรทุกใต้ท้องเครื่องบิน รวมทั้งที่นำติดตัวขึ้นบนเครื่องบินด้วย ซึ่งจะต้องมีน้ำหนักไม่เกิน กว่าที่กำหนดและสัมภาระเหล่านั้นจะต้องผ่านการตรวจเอ็กซเรย์ตามมาตรฐาน ด้านความปลอดภัยว่ามีสิ่งของต้องห้ามหรือไม่ โดยเฉพาะน้ำหนักกระเป๋าสัมภาระที่นำ ติดตัวขึ้นเครื่องบินนั้น ตามกฎบัตรขนส่งของสายการบินเวียตเจ็ท แอร์ เอกสารหมาย จ.๑๓ ข้อ ๘.๕ กำหนดให้ผู้โดยสารสามารถนำสัมภาระไม่ลงทะเบียนขึ้นเครื่องได้ ๑ ชิ้น มีน้ำหนักไม่เกิน ๗ กิโลกรัม หากมีน้ำหนักเกินจะไม่ได้รับอนุญาตให้นำขึ้นเครื่อง ซึ่งการ เดินทางครั้งนี้โจทก์ร่วมเบิกความยืนยันว่า กระเป๋าสัมภาระที่นำไปเช็คอินมีเพียงใบเดียว คือกระเป๋าลากสีส้มตามภาพถ่ายหมาย จ.๘ เท่านั้น แต่ได้ความจากจำเลยว่า โจทก์ร่วม ถูกระเป๋ามา ๒ ใบ เป็นกระเป๋าลากสีส้ม ๑ ใบ กระเป๋าเป้สะพายหลัง ๑ ใบ จึงเข้าไป สอบถาม หลังจากนำกระเป๋าทั้งสองใบไปชั่งแล้วพบว่ามือน้ำหนักเกิน ๑๒ กิโลกรัม โจทก์ร่วมแจ้งว่าจุดเช็คอินอนุญาตให้นำกระเป๋ามาได้ ๒ ใบ จำเลยจึงใช้วิทยุสื่อสาร สอบถามนางสาวสิริยภรณ์ ซึ่งประจำจุดเช็คอินว่าอนุญาต ให้โจทก์ร่วมนำกระเป๋ามาได้ ๒ ใบหรือไม่ ได้รับคำตอบว่าอนุญาตให้โจทก์ร่วมถือกระเป๋าเป้สะพายสีดำใบเดียว โดยนางสาวสิริยภรณ์เบิกความสนับสนุนว่า สอบถามโจทก์ร่วมว่ามีกระเป๋าเช็คอินหรือไม่ โจทก์ร่วมแจ้งไม่มี และสอบถามว่ามีกระเป๋าถือขึ้นเครื่องหรือไม่ โจทก์ร่วมยกกระเป๋าเป้

- ๔ -

สี่คำให้ดู จึงติดแท็กสีแดงที่บริเวณสายรัดกระเป๋าด้านหลังให้ ข้อเท็จจริงที่ได้ความต่างกันั้นเมื่อพิจารณาถึงเหตุผลด้านการประกอบกิจการขนส่งทางอากาศ ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบความเรียบร้อยในทุกๆ ด้านให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบบนมาตรฐานการให้บริการที่เน้นความสะดวกสบายแก่ผู้โดยสารควบคู่ไปกับความมั่นคงและความปลอดภัยในการเดินทาง ตลอดจนความรับผิดชอบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้โดยสารแล้ว น่าเชื่อว่าจำเลยและนางสาวสิริยภรณ์ซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวิลด์ไวด์ไฟท์ เซอร์วิส จำกัด จะต้องให้การต้อนรับและบริการผู้โดยสารโดยปฏิบัติตามกฎระเบียบของสายการบินเวียตเจ็ท แอร์ อย่างเคร่งครัดทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสารทุกคนเมื่อพิจารณารายชื่อผู้โดยสารที่เดินทางในเที่ยวบินดังกล่าวตามเอกสารหมายเลข ๓.๘ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๑๔ ราย จึงไม่มีเหตุผลใดที่จำเลยกับนางสาวสิริยภรณ์ซึ่งไม่เคยรู้จักโจทก์ร่วมมาก่อนจะปฏิบัติหน้าที่โดยเจตนาถลันแกลังกล่าวหาโจทก์ร่วมโดยปราศจากความจริง ซึ่งปัญหาเรื่องกระเป๋าสัมภาระมีน้ำหนักเกินกว่าที่สายการบินกำหนดนี้เป็นเหตุผลหนึ่งที่สายการบินจะไม่อนุญาตให้นำขึ้นเครื่องได้ตามที่ระบุในกฎบัตรขนส่งข้อ ๘.๕ จึงเป็นหน้าที่ของโจทก์ร่วมที่จะต้องจัดการแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งมีอยู่หลายทางเลือกตามที่จำเลยแนะนำกล่าวคือ จัดการกับสัมภาระให้เหลือเพียงชิ้นเดียวและมีน้ำหนักไม่เกิน ๗ กิโลกรัม นำสัมภาระไปลงทะเลเบียนหรือเสียค่าธรรมเนียมเป็นเงินสดเพิ่มเติม เมื่อได้รับความจากโจทก์ร่วมว่า โจทก์ร่วมมาถึงจุดตรวจบัตรขึ้นเครื่องเวลาประมาณ ๑๓.๔๐ นาฬิกา โจทก์ร่วมจึงมีเวลาถึง ๕๐ นาที ซึ่งมากพอที่จะจัดการกับสัมภาระส่วนเกินนั้นก่อนที่เครื่องบินจะเคลื่อนตัวออกในเวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา ที่โจทก์และโจทก์ร่วมนำสืบว่า โจทก์ร่วมจัดการแก้ไขปัญหาโดยฝากสัมภาระบางส่วนให้เพื่อนผู้โดยสารชาวเวียดนามที่เดินทางไปด้วยกันช่วยถือขึ้นเครื่อง แต่จำเลยเข้าไปพูดห้ามว่าไม่ใช่เรื่องของคุณ คุณไม่ต้องไปยุ่ง เพื่อนชาวเวียดนามตกใจจึงวางกระเป๋าแล้วเดินเข้าไปที่ประตูทางออกเอฟ ๒ โดยเหตุการณ์ช่วงนี้จำเลยนำสืบว่า โจทก์ร่วมสอบถามว่าสามารถฝากกระเป๋ากับผู้โดยสารอื่นได้หรือไม่ จำเลยบอกว่าไม่ได้

- ๕ -

เนื่องจากความปลอดภัย เพราะโจทก์ร่วมแจ้งแต่แรกแล้วว่าเดินทางคนเดียวกระทั่งถึงเวลาประกาศให้ขึ้นเครื่องมีผู้โดยสารชาวเวียดนามคนหนึ่งเดินผ่านมา โจทก์ร่วมจึงขอฝากกระเป๋าสัมภาระกับผู้โดยสารนั้น จำเลยบอกว่าไม่ได้เนื่องจากความปลอดภัยและขอยุ้กับผู้โดยสารนั้นก่อน โดยถามคำถามไป ๔ ข้อ เมื่อผู้โดยสารนั้นทราบ จึงไม่ยอมรับฝากกระเป๋าจากโจทก์ร่วม เห็นว่า ตามกฎบัตรขนส่งเอกสารหมาย จ.๑๓ ไม่ปรากฏว่ามีข้อจำกัดห้ามฝากสัมภาระให้เพื่อนที่ร่วมเดินทางด้วยกันช่วยถือขึ้นเครื่องบิน ดังนั้นโดยลำพังจำเลยจึงไม่มีสิทธิที่จะปฏิเสธห้ามมิให้โจทก์ร่วมฝากกระเป๋าสัมภาระให้เพื่อนที่เดินทางร่วมกันถือกระเป๋าได้ แต่เมื่อได้รับความจากโจทก์ร่วมตอบทนายจำเลยถามค้านตอนหนึ่งว่า เพื่อนชาวเวียดนามที่ฝากกระเป้านั้นชื่อ Hang Hien Do เมื่อตรวจสอบรายชื่อผู้โดยสารที่ขึ้นเครื่องบินในเที่ยวบินดังกล่าวตามเอกสารหมาย ล.๘ ไม่พบว่าชื่อผู้โดยสารคนดังกล่าวด้วย ซึ่งร้อยตำรวจโทไพวรรณพยานโจทก์ก็เบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านว่า โจทก์ร่วมไม่ได้บอกชื่อของเพื่อนที่จะฝากสัมภาระให้ทราบ และเมื่อพิจารณาคำให้การชั้นสอบสวนของโจทก์ร่วมตามเอกสารหมาย จ.๒๓ ก็ไม่ปรากฏชื่อเพื่อนชาวเวียดนามของโจทก์ร่วมตั้งที่อ้าง ทั้งในชั้นพิจารณาโจทก์และโจทก์ร่วมก็ได้อ้างพยานปากนี้ในบัญชีระบุพยานเพื่อนำมาเบิกความยืนยันข้อเท็จจริง จึงน่าเชื่อว่าผู้โดยสารที่โจทก์ร่วมขอฝากสัมภาระนั้นไม่ได้เป็นเพื่อนที่เดินทางไปประเทศเวียดนามพร้อมกับโจทก์ร่วมและเชื่อว่าโจทก์ร่วมไม่เคยรู้จักผู้โดยสารคนนั้นมาก่อน ซึ่งก็สอดคล้องกับที่โจทก์ร่วมเบิกความว่า ขณะเช็คอินนั้นมีโจทก์ร่วมเพียงคนเดียว ไม่มีผู้โดยสารอื่นอยู่ด้านหลัง ดังนั้นหากผู้โดยสารนั้นเป็นเพื่อนโจทก์ร่วมและเดินทางมาพร้อมกัน ก็น่าจะเข้าเช็คอินด้วยกันและแจ้งให้จำเลยทราบแต่แรกเมื่อโจทก์ร่วมแจ้งว่าเดินทางคนเดียว การที่จำเลยแจ้งเตือนให้ผู้โดยสารที่รับฝากสัมภาระของโจทก์ร่วมทราบถึงกฎแห่งความปลอดภัย ๔ ประการ จนผู้โดยสารนั้นไม่รับฝากจึงหาเป็นเรื่องที่จำเลยปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือกฎระเบียบที่สายการบินเวียดเจ็ท แอร์ กำหนดไว้ไม่ ซึ่งตามกฎบัตรขนส่งดังกล่าวในข้อ ๗.๑ สายการบินมีสิทธิที่จะปฏิเสธการเดินทางได้ หากเห็นว่าผู้โดยสาร

- ๖ -

ไม่ปฏิบัติตาม หรือดูเหมือนว่ามีโอกาสที่จะไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของสายการบิน ส่วนที่
โจทก์ร่วมอ้างว่าขอฝากสัมภาระไว้กับสายการบินและขอชำระค่าธรรมเนียมสัมภาระ
ส่วนเกิน แต่จำเลยไม่รับฝากและไม่รับชำระด้วยบัตรเครดิตนั้น โจทก์และโจทก์ร่วมก็มีได้
นำสืบให้เห็นว่าสายการบินเวียตเจ็ท แอร์ สามารถรับฝากสัมภาระของผู้โดยสารได้
และจำเลยซึ่งเป็นพนักงานของบริษัทภาคพื้นกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟท์ เซอร์วิส จำกัด
มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการรับฝากและไม่อาจใช้ดุลพินิจปฏิเสธความต้องการ
ของผู้โดยสารได้ ทั้งตามกฎหมายขนส่งของสายการบินเวียตเจ็ท แอร์ ก็มีได้ระบุให้
ผู้โดยสารสามารถฝากสัมภาระไว้กับสายการบินได้ไม่ว่ากรณีใดๆ การที่จำเลยไม่รับฝาก
สัมภาระจากโจทก์ร่วมจึงหาใช่เป็นการปฏิเสธสิทธิของโจทก์ร่วมที่พึงมีบนพื้นฐานของการ
ได้รับบริการในการเดินทางไม่ ที่โจทก์กล่าวบรรยายฟ้องว่าโจทก์ร่วมขอฝากสัมภาระที่มี
น้ำหนักเกินไม่นำขึ้นเครื่องโดยขอหนังสือเดินทางและบัตรขึ้นเครื่องคืนจากจำเลย
เพื่อประกอบการเดินทาง แต่จำเลยไม่คืนและสั่งให้พนักงานปิดประตูทางออกขึ้นเครื่อง
อันเป็นการหน่วงเหนี่ยวหรือกระทำด้วยประการใดให้โจทก์ร่วมปราศจากเสรีภาพในการ
เดินทางออกนอกประเทศนั้น เห็นว่า การหน่วงเหนี่ยวกักขังจะต้องเป็นการกระทำ
ทางกายภาพที่มีลักษณะรั้งตัวไว้ ดึงถ่วงไว้ กักไว้ส่วนการกระทำด้วยประการใดนั้น ก็
จะต้องมีลักษณะเช่นเดียวกัน และการกระทำเช่นนั้นจะต้องมีเจตนาจำกัดเสรีภาพของ
ผู้ถูกกระทำด้วย ซึ่งเหตุการณ์ช่วงนี้ได้ความจากโจทก์ร่วมว่า พนักงานตรวจสอบและฉีก
หางบัตรขึ้นเครื่องให้แล้ว กำลังจะเดินเข้าไปนั่งด้านในเพื่อรอเรียกขึ้นเครื่อง แต่จำเลย
เรียกตรวจกระเป๋า แสดงว่าโจทก์ร่วมยืนยันว่า ได้ผ่านพิธีการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว
แต่เมื่อพิจารณาบัตรขึ้นเครื่องเอกสารหมายเลข จ.๘ ที่กำหนดให้ผู้โดยสารจะต้องแสดงตัว ณ
ประตูขึ้นเครื่องอย่างน้อย ๑๕ นาที ก่อนเครื่องบินถึงกำหนดเวลาออกเดินทางแสดงว่า
ผู้โดยสารที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปรอขึ้นเครื่องที่ประตูทางออกนั้น จะต้องผ่านการตรวจ
ยืนยันตัวบุคคล การตรวจนับจำนวนและสัมภาระที่จะต้องมีการตรวจและน้ำหนักไม่เกินกว่า
ที่กำหนด ณ จุดตรวจบัตรขึ้นเครื่องโดยพนักงานจะฉีกหางบัตรขึ้นเครื่องให้เป็นหลักฐาน

- ๗ -

แต่บัตรขึ้นเครื่องเอกสารหมายเลข จ.๘ ดังกล่าว ปรากฏว่ายังไม่ได้มีการฉีกหางบัตรออกจากกัน แสดงว่าโจทก์ร่วมยังไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปโปรขึ้นเครื่องที่ประตูทางออกเอฟ ๒ คำเบิกความของโจทก์ร่วมจึงขัดแย้งและไม่น่ารับฟังได้เป็นความจริง ทั้งในบัญชีรายชื่อผู้โดยสารที่เดินทางในเที่ยวบินดังกล่าวตามเอกสารหมายเลข ล.๘ ก็ไม่มีชื่อของโจทก์ร่วมอยู่ด้วย ย่อมแสดงว่าโจทก์ร่วมยังไม่ผ่านพิธีการตรวจสอบและอนุญาตให้เข้าไปรอเพื่อขึ้นเครื่องบินได้ นอกจากนี้ตามรายงานการจัดการเที่ยวบินเอกสารหมายเลข ล.๙ ระบุว่าประตูเครื่องบินปิดเวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา และเครื่องบินออกเดินทางล่าช้า ๔ นาที ก็เป็นข้อสนับสนุนให้เห็นว่าความล่าช้านั้นเป็นผลสืบเนื่องจากโจทก์ร่วมที่จัดการกับสัมภาระไม่เรียบร้อย การที่โจทก์ร่วมมาแสดงตน ณ จุดตรวจบัตรขึ้นเครื่อง แต่ไม่สามารถจัดการกับสัมภาระที่มีน้ำหนักเกินจนล่วงเลยเวลาที่จำเลยจะอนุญาตให้เข้าไปด้านในเพื่อขึ้นเครื่องบินจึงเกิดจากความบกพร่องของโจทก์ร่วมเอง ที่โจทก์ร่วมเบิกความว่าได้แสดงความประสงค์ต่อจำเลย ขอสละสัมภาระโดยจะเดินทางไม่นำกระเป๋าติดตัวไปด้วยนั้น หากโจทก์ร่วมแสดงความประสงค์เช่นนั้นแต่แรก ก็ย่อมใช้เวลาเพียงน้อยนิดและยังมีเวลาเหลือเพียงพอที่จะเข้าไปแสดงตัว ณ ประตูทางออกขึ้นเครื่องได้ จึงไม่น่าเชื่อว่าโจทก์ร่วมได้แสดงเจตนาสละสัมภาระทั้งหมด เพราะขณะโจทก์ร่วมวิ่งไปที่ประตูทางออกขึ้นเครื่องเอฟ ๒ โจทก์ร่วมยังลากกระเป๋าสัมภาระและกระเป๋าเป้สะพายไปด้วย ที่สำคัญโจทก์ร่วมต้องไปพักที่ประเทศเวียดนามถึง ๓ วัน ททรัพย์สินและสัมภาระต่างๆ ที่อยู่ในกระเป๋านั้นต้องเป็นสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นและสำคัญ บางรายการมีราคาสูงโดยเฉพาะรองเท้าบูทกับเสื้อแจ็กเก็ตหนังซึ่งโจทก์ร่วมเบิกความว่ามีราคา ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งหากเทียบกับการเลือกวิธีเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มประมาณ ๙๐๐ บาท น่าจะเป็นทางเลือกที่ควรเป็นไปได้และดีที่สุด แต่โจทก์ร่วมหาได้เลือกวิธีการนี้ไม่ โดยยืนยันและร้องขอจำเลยให้อนุญาตเอาสัมภาระทั้งหมดเดินทางไปด้วยแต่แรก แต่ไม่ยอมเสียค่าธรรมเนียมโดยอ้างว่าเงินสดไม่พอแม้โจทก์ร่วมจะอ้างว่าได้เสนอชำระด้วยบัตรเครดิต แต่จำเลยไม่ยอมรับ ก็ได้ความจากจำเลยว่าโจทก์ร่วมไม่ได้เสนอชำระเงินด้วยบัตรเครดิต แม้โจทก์ร่วมจะอ้างว่าเคย

- ๘ -

เดินทางไปต่างประเทศและชำระค่าธรรมเนียมสัมภาระด้วยบัตรเครดิตตามเอกสาร
หมาย จ.๑๒ แต่โจทก์ร่วมก็ตอบทนายจำเลยถามค้านรับว่าตามเอกสารหมาย จ.๑๒
เป็นการชำระค่าธรรมเนียมในขณะที่เช็คอิน ดังนั้น ข้ออ้างของโจทก์ร่วมไม่ว่าจะเป็น
เรื่องขอสละสัมภาระหรือขอชำระค่าธรรมเนียมด้วยบัตรเครดิต จึงไม่สมเหตุผล
และน่าเชื่อถือที่โจทก์ร่วมอ้างว่าขอหนังสือเดินทางและบัตรขึ้นเครื่องคืน แต่จำเลยไม่คืน
ให้ นั้น เห็นว่าบัตรขึ้นเครื่องเป็นเอกสารของสายการบินที่ออกให้แก่ผู้โดยสารที่มารายงาน
ตัว ณ จุดเช็คอิน เมื่อได้รับแล้วจะต้องนำไปแสดงตนที่จุดตรวจบัตรขึ้นเครื่องก่อนจะเข้า
ไปนั่งรถที่ประตูทางออกเพื่อขึ้นเครื่อง เมื่อผ่านการตรวจสอบแล้ว พนักงานจะฉีกส่วน
หางบัตรที่แสดงรายละเอียดเที่ยวบินและเลขที่นั่งให้ผู้โดยสารเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า
ผ่านการตรวจและอนุญาตให้ขึ้นเครื่องได้ ส่วนหนังสือเดินทางเป็นเอกสารของผู้โดยสาร
ที่ใช้ในการยืนยันตัวบุคคลและใช้แสดงตนประกอบการเดินทาง บุคคลซึ่งไม่มีอำนาจ
หน้าที่ใดๆ จะเข้ายึดถือโดยปราศจากความยินยอมของผู้โดยสารไม่ได้ ดังนั้น หากจำเลย
นำหนังสือเดินทางของโจทก์ร่วมไปตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว ย่อมหมด
ความจำเป็นที่จะยึดถือและต้องส่งมอบคืนให้โจทก์ร่วมทันที ข้อนี้จำเลยนำสืบว่า
เมื่อนำหนังสือเดินทางของโจทก์ร่วมไปตรวจสอบแล้วได้วางไว้ที่เคาน์เตอร์เพื่อคืน
โจทก์ร่วม แต่ไม่ทราบว่ามีโจทก์ร่วมหยิบเอาไปตอนไหน โดยจำเลยมีนางสาวสิริภรณ์
เบิกความสนับสนุนว่า พยานอาสาพาโจทก์ร่วมไปยกเลิกการเดินทางที่ตรวจคนเข้าเมือง
โดยยื่นคูปองที่ประตูทางออกเอฟ ๒ นานประมาณ ๕ ถึง ๑๐ นาที โจทก์ร่วมจึงยอมไปด้วย
ขณะนั้นหนังสือเดินทางอยู่ที่โจทก์ร่วม เมื่อพิจารณาภาพถ่ายหมาย ล.๖ ซึ่งเป็นภาพถ่าย
ในวันเกิดเหตุที่นางสาวสิริภรณ์ยื่นคูปองกับโจทก์ร่วมที่ประตูทางออกเอฟ ๒ แล้ว น่าเชื่อว่า
เอกสารที่อยู่ในกระเป๋าเสื้อโจทก์ร่วมซึ่งมีลักษณะเป็นเล่มสีน้ำเงินนั้นคือหนังสือเดินทาง
ของโจทก์ร่วมนั่นเอง ดังนั้น ที่โจทก์ร่วมเบิกความว่าพาสปอร์ตกับบอร์ดดิ้งพาสจำเลย
เรียกนำไปดูตั้งแต่ตอนที่ขอตรวจดูกระเป๋า เมื่อขอพาสปอร์ตกับบอร์ดดิ้งพาสคืน จำเลย
ไม่คืนให้ จึงบอกว่าจำเลยไม่มีสิทธิยึดถือไว้เพราะผิดกฎหมาย จำเลยเฉยไม่คืนให้และ

ทำท่าไม่สนใจ ขณะนั้นเวลาไม่ทันแล้วจึงวิ่งไปที่ประตูทางออกเอฟ ๒ เพื่อจะขึ้นเครื่อง กับตบหนายจำเลยถามค้านว่า จำเลยเป็นผู้นำเอาพาสปอร์ตยื่นให้นางสาวสิริยภรณ์ เพื่อพาไปที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง จึงขัดแย้งกับภาพถ่ายที่ปรากฏหนังสือเดินทางอยู่ใน กระเป๋าเสื้อของโจทก์ร่วมดังกล่าว และแม้โจทก์ร่วมจะตบหนายจำเลยถามค้านต่อมาว่า จำไม่ได้ว่าในกระเป๋าเสื้อที่เป็นสีน้ำเงินนั้น เป็นเอกสารอะไร แต่ไม่ใช่หนังสือเดินทาง ก็เป็นเพียงการยกขึ้นปฏิเสธถึงความมีอยู่จริงของหนังสือเดินทางเท่านั้น หากมิใช่หนังสือ เดินทางจริง โจทก์ร่วมย่อมสามารถจดจำและนำสืบให้เห็นว่าเอกสารนั้นเป็นเอกสารใด เพราะรายละเอียดต่างๆ ที่โจทก์ร่วมนำสืบมานั้น โจทก์ร่วมสามารถจดจำและเบิกความ ได้เสมือนหนึ่งว่าเหตุการณ์เพิ่งเกิดขึ้นไม่นาน แต่สิ่งที่เห็นปรากฏอยู่ในกระเป๋าเสื้อกลับ อ้างว่าจำไม่ได้ จึงเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยอันเป็นข้อพิรุธให้เห็นถึงความสุจริตใจในการ ฟ้องร้องดำเนินคดี ประการสำคัญหากจำเลยไม่ยอมคืนหนังสือเดินทางให้โจทก์ร่วม ย่อมให้การต่อพนักงานสอบสวนในประเด็นดังกล่าวและพนักงานสอบสวนย่อมบันทึกไว้ ในคำให้การและประจำวันเกี่ยวกับคดีแต่แรก เมื่อตรวจดูบันทึกประจำวันและคำให้การ เอกสารหมาย จ.๒๒ และ จ.๒๓ ก็ไม่มีข้อความเรื่องหนังสือเดินทางเลยซึ่งก็สอดคล้อง กับที่โจทก์ร่วมตบหนายจำเลยถามค้านรับว่า บันทึกคำให้การเอกสารหมาย จ.๒๒ ไม่มีข้อความระบุว่าจำเลยยึดพาสปอร์ตไว้ รวมทั้งหนังสือที่กองปราบปรามส่งคำร้องทุกข์ ไปยังผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการด้วย เช่นเดียวกับร้อยตำรวจโท ไพรวรรณพนักงานสอบสวนกองปราบปรามผู้รับแจ้งความร้องทุกข์ตบหนายจำเลย ถามค้านว่า เรื่องหนังสือเดินทางไม่ได้สอบถามพูดคุยกับโจทก์ร่วมกับที่พันตำรวจโท กวีรัตน์ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิตบหนายจำเลย ถามค้านว่า บันทึกคำให้การของโจทก์ร่วมที่พนักงานสอบสวนกองปราบปรามส่งมาให้ นั้น ไม่มีประเด็นเรื่องหนังสือเดินทาง เมื่อพิจารณาเหตุการณ์หลังจากที่พันตำรวจโท กวีรัตน์ มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องจำเลยแล้ว โจทก์ร่วมจึงยกเอาประเด็นเรื่องหนังสือเดินทางมาเป็น ข้ออ้างโดยมีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมไปยังโจทก์ตามเอกสารหมาย จ.๒๔ โจทก์จึงสั่ง

- ๑๐ -

ให้พนักงานสอบสวนสอบปากคำโจทก์ร่วมในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติม ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขอันเป็นประเด็นสำคัญที่โจทก์มีความเห็นสิ่งฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ เมื่อทางพิจารณาไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าโจทก์ร่วมกับจำเลยเคยรู้จักหรือมีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน จึงไม่มีเหตุผลอื่นใดที่จำเลยจะต้องกลั่นแกล้งโจทก์ร่วมไม่ให้ออกเดินทางไปกับเที่ยวบินดังกล่าว ดังนั้น เมื่ออนุমানข้อเท็จจริงนับแต่โจทก์ร่วมเข้าแสดงตนที่จุดตรวจบัตรขึ้นเครื่องแล้วจำเลยพบว่าโจทก์ร่วมมีกระเป๋าสัมภาระเกิน ๑ ใบ และน้ำหนักรวมเกิน ๗ กิโลกรัม จึงให้โจทก์ร่วมจัดการกับกระเป๋าสัมภาระให้เป็นไปตามกฎบัตรขนส่งก่อน เมื่อโจทก์ร่วมยังไม่สามารถจัดการกับสัมภาระให้เรียบร้อย พนักงานประจำจุดตรวจบัตรขึ้นเครื่องจึงยังไม่รับการรายงานตัวของโจทก์ร่วมด้วยการกรอกข้อมูลลงในระบบคอมพิวเตอร์และยังไม่ถือว่าโจทก์ร่วมผ่านการตรวจสอบ ณ จุดแสดงตนนี้ อันถือเป็นการอนุญาตให้เข้าไปเพื่อรอขึ้นเครื่องที่ประตูทางออกเอฟ ๒ ได้เมื่อโจทก์ร่วมไม่สามารถจัดการกับสัมภาระที่มีปัญหาทั้งที่มีเวลามากถึง ๕๐ นาที โดยในระหว่างนั้นจำเลยได้แจ้งเตือนโจทก์ร่วมทุกระยะ กระทั่งการแจ้งเตือนครั้งสุดท้ายเวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา ซึ่งเป็นเวลาที่ล่วงเลยกว่าเวลาตามปกติที่จะต้องปิดประตูก่อนเครื่องบินออก ๑๕ นาที จึงตัดรายชื่อโจทก์ร่วมออกจากสารบบคอมพิวเตอร์ แล้วแจ้งพนักงานประจำเครื่องบินทราบเมื่อประตูเครื่องบินปิดเวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา ซึ่งล่าช้ากว่าปกติ จำเลยจึงแจ้งให้พนักงานประจำประตูทางขึ้นเครื่องบินปิดประตู การกระทำของจำเลยจึงมิได้มีลักษณะแสดงออกทางกายภาพ โดยมีเจตนาเพื่อหน่วงเหนี่ยวหรือกระทำด้วยประการใดให้โจทก์ร่วมปราศจากเสรีภาพในการเดินทางแต่อย่างใด พยานหลักฐานที่โจทก์และโจทก์ร่วมนำสืบมาจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่า จำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องจริง

พิพากษายกฟ้อง./

- ๑๑ -

นายณัฐพงษ์ สมศักดิ์